

ELŐTERJESZTÉS

a Képviselő-testület 2015. február 25. -i nyilvános ülésére

Tárgy: Zalahaláp Települési Önkormányzat Képviselő-testületének az egyes szociális ellátásokról szóló 12/2013.(XII.19.) önkormányzati rendelet felülvizsgálatára javaslat

Előterjesztő: **Bedó Lajos Sándor polgármester**

Előkészítő: **Dr. Gelencsér Ottó jegyző**
Skerlecné Szita Anita szociális főelőadó

Meghívottak:

Előterjesztést látta:

.....
Dr. Gelencsér Ottó
jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

Az egyes szociális ellátásokról szóló 12/2013. (XII. 19.) önkormányzati rendeletet a Képviselő-testület a 2013. december 17 -i nyilvános ülésén fogadta el.

A rendelet felülvizsgálatát az teszi szükségessé, hogy a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 2015. március 1-jén életbe lépő módosításai alapján változtatják meg a segélyezés eddigi rendszerét.

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere jelentősen átalakul , és ez az átalakulás érinti a helyi önkormányzatok rendeletalkotási kötelezettségét is. Az Szt. 2015.március 1. napján hatályba lépő 132.§(4) bekezdés g) pontja szerint felhatalmazást kap a helyi önkormányzat , hogy rendeletben szabályozza a települési támogatás keretében nyújtott ellátások jogosultsági feltételeit , valamint az ellátások megállapításának , kifizetésének , folyósításának , valamint felhasználása ellenőrzésének szabályait.

A rendeletet legkésőbb 2015. február 28. napjáig meg kell alkotni.

Az előző évekhez képest jelentős eltérés az is , hogy az önkormányzatoknak az **adóerő képessége** alapján az Állam differenciált mértékű finanszírozást biztosít a települési támogatások finanszírozásához. Az új finanszírozási rendszerbe beépítésre került a közfoglalkoztatás önkormányzatokat terhelő , a közfoglalkoztatási bruttó bér 15 % mértékű önrésze , ami érzékenyen érinti a szociális feladatokra felhasználható forrás összegét. A jogalkotói szándék egyébként az , hogy a feladatellátáshoz az állami finanszírozáson felüli részt az önkormányzatoknak kell biztosítani , elsősorban **az iparűzési adó** bevétel terhére.

Az Szt. módosítása a települési támogatás jogosultsági feltételeinek megállapítása tekintetében nem tartalmaz semmiféle korlátozást , azonban az Szt. –ben meghatározott fogalmak (jövedelem , vagyon , háztartás , család , stb.) alkalmazásától nem lehet eltérni ! Annak eldöntése azonban , hogy az önkormányzat a támogatási rendszer keretében milyen feltételek teljesülése esetén , milyen célokra , milyen összegű támogatást nyújt teljes egészében a Képviselő-testület mérlegelési jogkörébe tartozik.

Az Szt.-ben meghatározott fogalom rendszer kötelező alkalmazásán kívül egyetlen kötelezettséget ír elő a törvény azáltal , hogy ***a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került , valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személyek részére az Önkormányzat rendkívüli települési támogatás köteles nyújtani !***

Az elmúlt év során önkormányzatunk a **gyűjtő nevén önkormányzati segély** címén **456.860** ft. összeget fizetett ki az alábbi bontásban:

- **átmeneti segély : 141.860 ft.**
- **születési támogatás :130.000 ft.**
- **temetési támogatás : 150.000 ft.**
- **kamatmentes kölcsön: 35.000 ft.**

Ez az összeg nem tűnik soknak , azonban ezt annak fényében kell vizsgálni, hogy a lakásfenntartási támogatás március 1. napjától kikerül az Szt. hatálya alól ! A lakásfenntartási támogatás az elmúlt év során 40 családot érintett , az ezen a jogcímen kifizetett összeg **182.500 ft./ hó** összegben jelentkezett , azonban ennek az elmúlt évben „csak” a 10%-át kellett az önkormányzatunknak átvállalni. Ehhez kapcsolódik még a közfoglalkoztatás önrésze is.

A mellékelt rendelet – tervezet szabályozási iránya az eddigi ellátások fenntartására , illetve a lakhatással összefüggő települési támogatás helyi szabályainak kialakítása , továbbá a gyermekek élethelyzetének javítására , illetve a további romlás megakadályozására irányuló törekvés.

Az ellátásokhoz való hozzájutás feltételeiben javasolunk változtatásokat , szigorításokat figyelemmel arra , hogy tapasztalhatóak voltak , olyan , a közösséget irritáló visszaélések , amelyek az új szabályozással csökkenthetőek.

Javasoljuk a Tisztelt képviselő-testületnek , hogy a rendelet végrehajtásával kapcsolatos **hatáskörét ruhazza át a polgármesterre, kivéve** azokat az ügyeket , amelyekben méltányosság gyakorlására van lehetőség , vagy szükség a különös méltánylást érdemlő élethelyzet előfordulása esetén. Ezekben az ügyekben a képviselő-testület járjon el. A rendelet – tervezet ezeket az ügyfajtákat a rendeletben külön nevesíti!

A rendelet-tervezet általános és részletes indokolását az alábbiak szerint terjesztjük elő.

Általános indokolás

2015. március 1-jén az Szt. -nek a lakásfenntartási támogatásra, adósságkezelési szolgáltatásra, méltányossági közgyógyellátásra, illetve a méltányossági ápolási díjra vonatkozó szabályai hatályukat veszítik. Ettől az időponttól kezdődően – az átmeneti szabályokban foglaltak kivételével – a felsorolt ellátások biztosítása az Szt. alapján nem lehetséges.

Az aktív korúak ellátásával kapcsolatos feladat- és hatáskörök 2015. március 1-jével átkerülnek a kormányhivatal járási hivatalaihoz. Az aktív korúak ellátásával kapcsolatos ügyiratokat 2015. március 6-ig kell jegyzékkel ellátva átadni a járási hivataloknak.

Március 1-jétől az eddig központi költségvetési támogatással és önkormányzati önrésszel biztosított lakásfenntartási támogatás és méltányossági közgyógyellátás megszűnik. (A költségvetési támogatás mértéke lakásfenntartási támogatásnál 90%, méltányossági közgyógyellátásnál 70% volt.)

A megszűnő ellátások helyett az önkormányzatok 2015. március 1-jét követően települési támogatás elnevezéssel saját költségvetésük , illetve az erre a feladatra biztosított állami támogatás terhére állapíthatnak meg ellátást mindazoknak, akik az általuk megalkotott önkormányzati rendelet szerint rászorulóknak minősülnek.

Az Szt. 134/E. §-a szerint a települési önkormányzat képviselő-testületének a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzéseinek szabályairól szóló rendeletét legkésőbb 2015. február 28-ig kell megalkotnia. Az önkormányzat által megállapított települési támogatás forrásaként a jogalkotó elsődlegesen a helyi iparüzési adó bevételeket jelölte meg.

A települési támogatás biztosításának egyetlen kötelező eleme van: az Szt. 2015. március 1-jén hatályba lépő 45. § (3) bekezdése szerint a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani.

Önkormányzatunk jelenleg is nyújt – önkormányzati segély elnevezéssel – támogatást a létfenntartást veszélyeztető élethelyzetbe került személyek részére. Az ellátást a továbbiakban biztosítani javasoljuk a rászorulóknak részére, a mellékelt rendelet-tervezetben meghatározott feltételek mellett.

A megszűnő lakásfenntartási támogatás helyébe a lakhatással járó kiadások viseléséhez települési támogatást javasolunk nyújtani a javasolt szabályozás szerinti feltételekkel.

A támogatáshoz jutás feltételei között javasoljuk szabályozni :

- a lakókörnyezet rendezettségének biztosítását,
- az aktív korú kérelmező , illetve háztartásának aktív korú tagja álláskeresőként működjön együtt a **munkaügyi hatósággal**.

Az új rendelkezések **célja**, hogy az önkormányzatunktól segítséget kérő ügyfelek maguk is tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy munkához vagy rendszeres ellátáshoz jussanak, így anyagi körülményeiken javítsanak, tartsák továbbá lehetőségeikhez mérténre rendben közvetlen környezetüket.

A javaslatba beépültek olyan élethelyzetek, melyek kizárnák, hogy lakhatással kapcsolatos települési támogatásban részesülhessen a kérelmező. Ilyen kizáró ok pl. :

- aki szabadságvesztés büntetését tölti ,
- akinek lakáshasznosításból származó jövedelme van,
- akinek a háztartásban egynél több gépjármű van.

Az ellátás biztosításának átláthatóbbá tétele érdekében az egy évre megállapítható települési támogatást felülvizsgálhatóvá tételét javasoljuk, azaz a háztartás életkörülményeiben bekövetkezett, akár pozitív, akár negatív jellegű változás esetében lehetőség van az ellátás összegének módosítására, a jogosultsági feltételek megszűnte esetében pedig a megszüntetésére.

Továbbra is javasoljuk a rendelet-tervezetben meghatározott feltételekkel nyújtani az elhunyt eltemetetésének költségeihez nyújtott települési támogatást és **új ellátási forma bevezetésével a gyermekétkeztetés költségeihez kapcsolódó települési támogatást. A temetési települési támogatás összegét 15.000 Ft. javasoljuk meghatározni.**

2015. március 1-jével változnak az Szt. köztemetésre vonatkozó hatásköri szabályai is: a köztemetési ügyek polgármesteri hatáskörből képviselő-testületi hatáskörbe kerülnek át. Annak érdekében, hogy a köztemetéseket a jövőben is zökkenőmentesen és gyorsan lehessen lebonyolítani, célszerű, hogy a képviselő-testület ruházza át a hatáskört a polgármesterre az egyéb , - a rendelet-tervezetben szabályozott kivételekkel - hatáskörökkel együtt.

A fentiek alapján egy teljesen új támogatási rendszert kell bevezetni, így mivel a módosítások az 12/2013.(XII.19.) rendelet nagy részét érintik, indokolt a jelenlegi rendelet módosítása helyett új rendelet megalkotása.

Részletes indokolás

1-5. §-okhoz

Rendelkezik a rendelet hatályáról, továbbá a pénzbeli és természetbeni juttatásokkal, a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokkal kapcsolatos általános eljárási szabályokról, hatáskörökről.

6.§ - hoz

A települési támogatások nyújtásával kapcsolatos általános szabályokat tartalmazza. Felsorolja a települési támogatások fajtáit, rendelkezik arról, hogy milyen esetekben célszerű pénzbeli ellátás helyett inkább természetbeni ellátásként adni a települési támogatást.

7-10.§-okhoz

A lakhatás költségeihez nyújtott települési támogatás megállapításával kapcsolatos szabályokat tartalmazza. A 9 § tételesen felsorolja azokat az élethelyzeteket, amelyek kizárják, hogy az ügyfél lakhatás költségeihez nyújtott települési támogatást kapjon.

A 10. § rögzíti, hogy lakhatással kapcsolatos támogatást ugyanarra a lakásra csak egy személy kérhet. Szabályozza a támogatás megállapításának, felülvizsgálatának, megszüntetésének rendjét, rendelkezik továbbá arról, hogy a támogatás egy év időtartamra állapítható meg.

11.-13. §-hoz

A rendkívüli települési támogatás megállapításának feltételeit, módját tartalmazzák. Ez az ellátási forma korábban önkormányzati segély („átmeneti segély”) elnevezéssel került szabályozásra.

14.§-hoz

Az elhunyt eltemetetésének költségeihez nyújtott települési támogatással, a gyermekékeztetéshez kapcsolódó települési támogatással, a köztemetéssel, valamint a szociális szolgáltatásokkal kapcsolatos szabályokat tartalmazza.

15. §-hoz

Az eddigi szabályozáshoz képest új ellátási formaként javasoljuk bevezetésre a gyermekek , gyermekes családok védelme érdekében. A szabályozás az igénylés feltételeinek , és a települési támogatás kifizetésének szabályait tartalmazza.

16. §-hoz

A hatályos rendeletben is szabályozott gyermek születési támogatásra vonatkozó szabályokat tartalmazza. A gyermek születési települési támogatás jogosultsági feltételei közé be kell venni a jövedelem vizsgálatot , figyelemmel arra , hogy a jövedelem vizsgálat nélküli támogatás adóköteles jövedelemnek számítana. A jövedelem határt a támogatási célra is figyelemmel viszonylag magas összegben javasoljuk meghatározni.

17.§-hoz

Ebben a § -ban kerül szabályozásra a köztemetésre vonatkozó szabályok. A rendelkezés a rendkívüli települési támogatás esetében alkalmazandó jövedelemhatárok alkalmazását javasolja arra esetre , ha az eltemetésre köteles a köztemetés költségeit egy összegben nem tudja megfizetni az önkormányzatnak. A költségek esetleges elengedése tárgyában a képviselő-testület dönt.

18.§-hoz

Ebben a §-ban a kötelezően ellátandó szociális alapszolgáltatások köre , és annak ellátó rendszere kerül bemutatásra.

19.§-hoz

A rendelet hatályba lépésének időpontját tartalmazza. Rendelkezik a jelenleg hatályos rendelet hatályon kívül helyezéséről.

Tisztelt Képviselő-testület !!

Az előterjesztett rendelet-tervezet egy jelentősen megváltozott támogatási rendszer szabályait tartalmazza. Az új szabályok társadalmi, költségvetési hatásai , esetleges hibái a gyakorlati alkalmazás során fognak megmutatkozni. Figyelemmel kell kísérni a rendelet társadalmi, gazdasági hatásait, és amennyiben költségvetés lehetővé teszi, a jogosultsági jövedelemhatárok emelésével a későbbiekben bővíteni lehet a települési támogatásra jogosultak körét.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megvitatni, és a rendeletet megalkotni szíveskedjen.

Zalahaláp , 2015. február 17.

Bedő Lajos Sándor
polgármester

ELŐZETES HATÁSVIZSGÁLAT

A 2011. január 1-jétől hatályos, a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 17. §-a szerint:

17. § (1) A jogszabály előkészítője – a jogszabály feltételezett hatásaihoz igazodó részletességű – **előzetes hatásvizsgálat elvégzésével felméri a szabályozás várható következményeit.** Az előzetes hatásvizsgálat eredményéről ... önkormányzati rendelet esetén a helyi önkormányzat képviselő-testületét tájékoztatni kell. [...]

(2) A hatásvizsgálat során vizsgálni kell

- a) a tervezett jogszabály valamennyi jelentősnek ítélt hatását, különösen
 - aa) társadalmi, gazdasági, költségvetési hatásait,
 - ab) környezeti és egészségi következményeit,
 - ac) adminisztratív terheket befolyásoló hatásait, valamint
- b) a jogszabály megalkotásának szükségességét, a jogalkotás elmaradásának várható következményeit, és
- c) a jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételeket”.

A települési támogatásokról és az egyéb szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet tervezetében (a továbbiakban: Tervezet) foglaltak várható hatásai – a Jat. 17. § (2) bekezdésében foglalt elvárások tükrében – az alábbiak szerint összegezhetők:

a) A tervezett jogszabály valamennyi jelentősnek ítélt hatása

aa) A jogszabály társadalmi, gazdasági, költségvetési hatásai

A Tervezet elfogadásának társadalmi hatása, hogy a megszűnő méltányossági közgyógyellátás és a méltányossági ápolási díj helyett a Tervezet. – költségvetési okokból – nem tartalmaz új ellátást. A rendelet által bevezetni javasolt lakhatás költségeihez nyújtott települési támogatás megállapításának feltételei szigorúbbak, így lehetnek olyan kérelmezők, akik nem lesznek jogosultak az ellátásra. Gazdasági, költségvetési hatása, hogy a rendelet-tervezetben szabályozott ellátások forrásigényének egy részét önkormányzati forrásból kell fedezni.

ab) A jogszabály környezeti és egészségi következményei

A Tervezetben foglaltaknak közvetlen környezeti következményei nincsenek. A méltányossági közgyógyellátás és méltányossági ápolási díj megszüntetése miatt igyekszünk a rászorulóknak rendkívüli települési támogatást biztosítani annak érdekében, hogy az ellátás megszűnése ne okozzon egészségi károkat.

ac) A jogszabály adminisztratív terheket befolyásoló hatásai

A Tervezet elfogadása adminisztratív többletterhet nem indukál.

b) A jogszabály megalkotásának szükségessége, a jogalkotás elmaradásának várható következményei

A Rendelet megalkotásának elmaradása a Veszprém Megyei Kormányhivatal Törvényességi Felügyeleti Főosztályának törvényességi eljárását vonja maga után.

c) A jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek

A Tervezet elfogadása esetén a rendelet alkalmazása a jelenlegihez képest többlet személyi, szervezeti, és tárgyi feltételt nem igényel, a belső átszervezéssel a feladat biztonságosan ellátható.

